

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 93 00, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
FONDA ZA POVRATAK BiH
ZA 2007. GODINU**

Sarajevo, lipanj 2008. godine

K A Z A L O

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz Izvješća o reviziji za 2006. godinu	4
3.	Sustav internih kontrola	5
III.	KORESPONDENCIJA	6

Privitak 1: Tablica 1 "Izvršenja proračuna za razdoblje od 01.01. do 31.12.2007. godine".

I. Mišljenje revizora

Temelj za reviziju

Na temelju Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj: 12/06) izvršili smo reviziju finansijskih izvješća koja se odnose na godinu koja se završava 31.12.2007. (Bilance stanja, Posebnih pregleda uz Bilancu stanja i Analize izvršenja proračuna) u **Fondu za povratak Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: **Fond**).

Odgovornost menadžmenta/revizora

Rukovodstvo Fonda odgovorno je za pripremu finansijskih izvješća, zakonitost izvršenih transakcija i namjensko korištenje sredstava. Rukovodstvo je također odgovorno za uvođenje sustava internih kontrola kojima se osigurava pouzdano upravljanje javnim sredstvima.

Naša odgovornost, kao vanjskog revizora, propisana je Zakonom o reviziji, standardima revizije i etičkim kodeksom za revizore javnog sektora.

Sukladno tome, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražava li bilanca u cijelosti rezultate izvršenja proračuna. Također, naša odgovornost je procijeniti primjenjuju li rukovoditelji institucije zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene te ocijeniti finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Cilj i djelokrug revizije

Reviziju smo obavili sukladno Revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI i Međunarodnim standardima revizije. Revizija uključuje ispitivanje, na bazi izvršenih testiranja, dokaza koji su relevantni za iskazane iznose i objavljivanja u finansijskim izvješćima, te regularnost finansijskih transakcija koje su uključene u finansijska izvješća.

Revizija je planirana i izvršena tako da se dobiju informacije i objašnjenja koja smatramo nužnim za osiguranje dostatno dokaza koji pružaju razumno uvjerenje kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane greškama, prijevarama ili drugim neregularnim radnjama i kako su sredstva utrošena sukladno odobrenom proračunu i drugim propisima.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Prema našem mišljenju:

Finansijska izvješća Fonda za 2007. godinu prikazuju realno i istinito finansijsko stanje na dan 31. prosinca 2007. godine i sukladna su Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i Pravilniku o računovodstvu institucija Bosne i Hercegovine.

U svim materijalno značajnim aspektima, rashodi Agencije su upotrijebljeni za svrhe koje je odredio Parlament BiH i sukladni su relevantnim propisima.

Sarajevo, lipanj 2008. godine

II. Nalazi i preporuke

1. Uvod

Fond je samostalna upravna organizacija, osnovana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH, sa ciljem pružanja podrške povratku i reintegraciji izbjeglica iz BiH i raseljenih osoba u BiH. Sukladno odredbama navedenog zakona, kroz Fond se vrši financijska realizacija projekata povratka i rekonstrukcije, koje je svojom odlukom odobrilo Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH.

Svoje obveze, zbog kojih je osnovan, Fond vrši sukladno navedenom Zakonu, te svojim internim pravilima i procedurama. Fond je proračunski korisnik, ali se sredstva za financijsku realizaciju projekata povratka i rekonstrukcije prikupljaju na posebnom podračunu Fonda, koji je otvoren u okviru Jedinstvenog računa trezora BiH. Upravljanje ovim sredstvima Fond vrši sukladno Pravilniku o upravljanju sredstvima Fonda, na koji je suglasnost dalo Vijeće ministara BiH, a ovim Pravilnikom je osigurana transparentnost i odgovornost u upravljanju sredstvima prikupljenim za spomenute namjene.

Projekcija plana rashoda – kao proračunskog korisnika za 2007. godinu u ukupnom iznosu od 1.893.836,00 KM (tekući izdaci 433.836,00 KM, a isti su realizirani u iznosu od 330.980,40 ili 73 % od planiranog iznosa, kapitalni izdaci 40.000,00 KM, a isti su realizirani u iznosu od 39.734,37 KM ili 99 % od planiranog iznosa i Program posebnih namjena u iznosu od 1.420.000,00 KM) urađena je od strane Fonda. Ostvareni ukupni rashodi Fonda kao proračunskog korisnika (bez Programa posebnih namjena) za 2007. godinu iznosili su 370.714,77 KM (realizirano je 78% od planiranih proračunskih sredstava).

Kada je u pitanju realizacija sredstava Programa posebnih namjena koja su planirana u iznosu od 1.420.000,00 KM, uočili smo kako su ista realizirana uplatom na podračun Fonda.

2. Osvrt na preporuke iz Izvješća o reviziji za 2006. godinu

Realizirane preporuke

- Rukovodstvo Fonda ima svakodnevni uvid u stanje podračuna i transakcije koje se vrše sa spomenutog računa.

Aktivnosti koje su u tijeku

- Uočili smo kako su u tijeku pripreme za poboljšanje računovodstvenog sustava glede praćenja sredstava na podračunu Fonda.
- Aktivnosti na unaprjeđenju i dogradnji postojećeg sustava internih kontrola sukladno Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH (u pripremi novi pravilnici o korištenju sredstava reprezentacije, korištenju službenih vozila, mobilnih telefona itd.)

3. Sustav internih kontrola¹

Kada je u pitanju sustav internih kontrola koji funkcionira u Fondu kao proračunskom korisniku, uočili smo kako je isti kreiran u vidu mnogih pravila i procedura i kako se permanentno vrši dogradnja istog. Međutim, revizija ovaj put želi skrenuti pozornost na sustav internih kontrola tj. funkcioniranje procesa raspodjele sredstava za realizaciju zajedničkih projekata obnove i rekonstrukcije stambenih jedinica, a koje odobrava Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH, a ista se osiguravaju sporazumima o udruživanju i načinu realizacije sredstava za rekonstrukciju stambenih jedinica povratnika.

Sredstva za realizaciju zajedničkih projekata obnove i rekonstrukcije stambenih jedinica za povratnike, a koje odobrava Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe BiH, osiguravaju se sporazumima o udruživanju i načinu realizacije sredstava za rekonstrukciju stambenih jedinica povratnika. Sporazumom za 2007. godinu, koji je potpisan 25.10.2007. godine, preuzeta je obveza o udruživanju sredstava u iznosu od 10.070.000,00 KM, i to:

- MLJPI putem Fonda u iznosu od 1.420.000,00 KM
- FMROI u iznosu od 4.000.000,00 KM
- MIRLRS u iznosu od 4.000.000,00 KM
- Distrikt Brčko u iznosu od 650.000,00

Odlukom Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe BiH broj: K-34-5-4617/07 sredstva osigurana po sporazumu za 2007. godinu usmjerena su u sljedeće projekte:

- Projekt CEB II faza u iznosu od 5.800.000,00 KM
- Projekt SUTRA Plod u iznosu od 2.000.000,00 KM
- Projekt ZP07 u iznosu od 2.270.000,00 KM

Realizacija ovih projekata nije vezana isključivo za proračunsku godinu.

Napominjemo kako revizija nije revidirala postupke raspodjele sredstava, odabira korisnika i izvođača radova, nadzornih organa itd. pošto ove poslove nije vršio Fond za povratak, nego mnoge institucije s različitih razina vlasti sa različitim ovlastima. Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe donosi odluke o raspodjeli sredstava, a Ministarstvo ljudskih prava i izbjeglica BiH vrši monitoring proces implementacije zajedničkih projekata itd. Na kraju cijelog ovoga procesa Fond vrši plaćanja sa podračuna na temelju sprovedenih procedura i dostavljene odgovarajuće dokumentacije.

Po mišljenju revizije ovo je dosta složen proces koji revizija nema namjeru cijeniti jer isti nije revidiran. Dojam revizije je kako bi rukovodstvo Fonda trebalo imati aktivniju ulogu u cjelokupnom procesu, posebice s obzirom na činjenicu kako Fond vrši konačna plaćanja po dostavljenoj dokumentaciji i izvršenom monitoring procesu od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice.

Revidiranjem procesa realizacija plaćanja sa podračuna uočili smo kako ugovorima koji se zaključuju sa izvođačima radova (koji je tipskog karaktera) nije u cijelosti jasno i precizno definirana odredba o načinu i tehnici obustavljanja 15% sredstava do konačnog izvršenja ugovora tj. obavljenog posla (određen je način plaćanja sredstava u roku od 30 dana od tehničkog prijema, ali ne i kada se zadržana sredstva odbijaju - od koje situacije i sl.). Potrebno je ovu problematiku ugovorom jasnije i preciznije definirati i istu dosljedno poštivati.

¹ Sukladno članku 13. stavak 2. Zakona o reviziji institucija BiH, revizija ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola o čemu ne izražava mišljenje već izvješćuje o uočenim slabostima.

Napominjemo kako je vrlo važno kreirati sustav internih kontrola koji će preventivno djelovati i spriječiti sve moguće propuste i nedostatke u razumnom uvjerenju. U tom pravcu preporučamo analiziranje svih poslovnih procesa i određivanje rizika poslovanja, te sukladno procijenjenim rizicima kreiranje odgovarajućih sustava kontrola.

Preporuka:

Fond bi trebao izvršiti analizu svoga sudjelovanja u ovome složenom procesu raspodjele sredstava za realizaciju zajedničkih projekata i razmotriti sve uočene propuste i nedostatke (ili određene nedefiniranosti) u dosadašnjem radu i zajedno sa drugim subjektima (revizija je svjesna da Fond ne može sam izvršiti promjene ovog sustava) koji učestvuju u ovome procesu, pokušati dodatno ojačati i unaprijediti sustav internih kontrola.

III. Korespondencija

Fondu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2007. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Fond je dostavio komentar na Nacrt izvješća o reviziji bez primjedbi i komentara na date nalaze.

Po tom osnovu ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Sarajevo, lipanj 2008. godine

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego